

Plaça Gran de Granollers. Incasol

La ciutat de les persones

Salvador Esteve i Figueras

(Alcalde de Martorell)

Hospital de Sant Joan de Déu,
de Martorell

Les ciutats, ens són pròximes? Les ciutats, ens desborden? Les ciutats, les fem? No és que fem les ciutats, és que les ciutats som nosaltres mateixos. I com a part de nosaltres mateixos, hauríem de tenir una cura especial de la seva educació, dels seus serveis, del seu creixement, però també deixar que, en algun moment, puguin ser les mateixes ciutats les que creixin i gaudeixin d'una certa llibertat.

Les ciutats d'avui han deixat de ser vistes com espais hermètics, sòlids. Cada vegada més, les persones han adquirit el protagonisme que els pertoca dins d'aquestes ciutats considerades com a lloc de convivència i de tolerància. El que en diríem la ciutat dels valors.

La meva experiència personal m'ha permès fer el seguiment sobre la transformació de les necessitats dels martorellencs i martorellenques des de l'any 1987 fins avui. Una transformació que pot ser reflex dels canvis d'actituds en les persones, d'un canvi d'actituds en les ciutats.

Aquelles preocupacions dels ciutadans per temes com ara són els espais verds, la circulació i els aparcaments, la neteja viària o la seguretat ciutadana han agafat el relleu a

inquietuds relacionades amb el civisme que haurien de tenir els propietaris de gossos quan els passen pels espais públics, la creació de zones de lleure, els sorolls, la velocitat dels vehicles, l'incivisme, el reciclatge o el desenvolupament urbanístic.

En aquest període de temps, els ciutadans han passat de plantejar més del 90% de temes que feien referència a problemes col·lectius, ja que no arribaven al 10% els que ho feien per temes particulars, a invertir gairebé la proporció. Actualment, els problemes que es plantegen majoritàriament són els que afecten directament un problema particular, amb quasi el 80% de les demandes, mentre que les preocupacions per temes generals o col·lectius dels ciutadans només són plantejades pel 20% dels ciutadans.

Aquestes són dades extretes dels suggeriments, les opinions i les preguntes que m'han adreçat els ciutadans de Martorell en els últims anys. I és que les persones no es queixen per les coses relatives a les seves dificultats directes, sinó perquè no estan satisfetes amb tot.

David Riesman ho explica en la seva obra *La multitud solitària*: "L'esforç de la política consisteix a fer atractius els mateixos valors que voldríem en els nostres amics: la neteja, l'aspecte modern, la generositat, la cortesia, l'honestat, la paciència, la sinceritat, la simpatia i l'afabilitat."

I tot això condiciona l'esdevenir d'una ciutat. Avui, hem de fer ciutats de qualitat i respectuoses amb el medi ambient, vives, solidàries i tolerants, on els ciutadans s'impliquin per a millorar-les. I això només es pot aconseguir amb la implicació dels ciutadans en un procés de compenetració amb la ciutat.

Centre Cultural de Martorell

Aquesta compenetració ha de ser l'eina bàsica per a aconseguir uns resultats òptims. Cal que els ciutadans coneguin la ciutat, que estiguin satisfets de viure-hi. Només s'estima el que es coneix, només es conserva el que s'estima, només es transmet el que es conserva i només ens podem vincular amb la ciutat si tenim elements de transmissió. Aquesta és la ciutat de les persones, la que hem de fer a la seva mida.

Una ciutat que, actualment, s'ha de fonamentar en els serveis a les persones. Uns serveis públics que ho han de ser per la qualitat de l'oferta i no perquè siguin sinònim d'allò que ha de fer l'Administració municipal per obligació i amb un baix nivell de qualitat i de servei. Com si fos l'última oportunitat de poder prestar al ciutadà allò que li és necessari.

Però només hem de pensar en serveis públics? En una ciutat, tan importants són els serveis com els espais. Una ciutat moderna s'identifica pels seus espais públics; tant per la seva propietat com per l'ús que se'n faci. I la planificació urbanística ha de preveure que els espais públics ho siguin per al seu ús; per això els nous espais han de ser llocs flexibles que puguin ser utilitzats per públics diversos: carrers, passeigs, places, grans espais coberts.

Una ciutat moderna ha de ser un gran espai públic, amb inversions per tot el terme municipal. I cal tenir present que aquestes inversions ho són precisament en benefici del poble en general, i no de manera particular de les persones que hi són més pròximes, per residència o per qualsevol altra circumstància. Això implica que una ciutat moderna ha de destinar una part important del seu pressupost al manteniment d'aquests espais.

Amb aquest plantejament, la ciutat no està formada per un nucli històric i altres barris, sinó que la ciutat és un tot on cada barri té unes característiques pròpies que imprimeixen personalitat a la ciutat. Les transformacions es fan per a tothom.

Per això cal disposar d'espais de diferents dimensions perquè la seva funcionalitat sigui aprofitada al màxim. Grans espais per a actes multitudinaris, petits espais per a la trobada més personal. Els multiespais per a festes i esdeveniments que necessiten una superfície gran s'han de combinar amb aquelles places i jardins que permeten un contacte més personal i humà entre les persones. Uns espais on el soroll sigui l'element integrador de les persones i uns altres on la tranquil·litat faci la mateixa funció.

Aquests diferents espais públics ens permeten observar la ciutat com un lloc de llibertat, però cal facilitar el transport perquè la ciutat sigui un espai accessible. Una ciutat que estigui adaptada a tothom i, en especial, a aquelles persones que més ho necessiten.

La ciutat moderna també marca l'estil de vida dels ciutadans. Les ciutats que estem planificant han de facilitar els nous estils de vida. A l'inici del nou segle, els plantejaments vitals dels ciutadans són molts diferents dels de les generacions anteriors. El ritme de vida, les feines, el tipus de lleure, la mobilitat, les necessitats bàsiques generals han canviat, són unes altres. I la ciutat ha de donar satisfacció a les aspiracions noves de les persones: tant en servei com en qualitat. Però, a més, s'ha d'avançar i s'ha de preveure quins canvis es produiran en les necessitats dels ciutadans per a planificar el nou urbanisme.

Ha de canviar la funcionalitat dels carrers i de les places, la dels parcs, la dels serveis, la dels centres d'ensenyament i de les llars d'infants, la dels hospitals i centres d'atenció medicosanitàries, la de les biblioteques, la dels centres de

La configuració del territori condiona la construcció d'infraestructures, com els ponts

lleure... hem de replantejar-nos el futur de les nostres ciutats. Però això no ho podem fer exclusivament tot i elaborar un disseny modèlic des de l'Administració local. Què més voldríem els qui tenim responsabilitat en el govern municipal.

Les nostres limitacions són tantes que, sovint, les nostres accions es veuen dificultades per la voluntat d'instàncies superiors que tanquen els ulls a les necessitats dels ciutadans.

Que difícil és per a un ajuntament haver de reclamar mil i una vegades traspassos de competències a administracions d'un nivell superior per a poder programar actuacions urbanístiques que transformin la ciutat en benefici de les necessitats de les persones i de la renovació urbana i estètica de la ciutat.

A Martorell lluitem per a recuperar l'antiga travessia de la carretera N-II i transformar-la en un passeig que es converteixi en un d'aquests espais nous per als ciutadans. Lluitem perquè es dinamitzi el comerç i la xarxa viària local, perquè es millori la qualitat del medi ambient, perquè es creï un nou espai de trobada.

L'antiga N-II ha de deixar de ser una carretera per a convertir-se, amb el temps, en un passeig amb una veritable funció de vertebració urbana, en un nou element de relació que ha de servir per unir els barris, fins ara separats per aquesta barrera de fums i sorolls.

Avui, en aquesta transformació de la ciutat, Martorell té com a principal objectiu la recuperació de la travessia de la N-II com a via cívica i comercial, sense semàfors, amb unes voreres més amples, amb més espais d'aparcament, amb l'exemplament del pont sobre el riu Anoia, amb nous espais verds, amb una zona reservada per a carril bici en tot el seu recorregut. Un nou espai guanyat per als ciutadans.

Aquest nou projecte ens il·lusiona perquè és, probablement, el de més envergadura des de la construcció del Pont del Diabla. És un projecte amb el qual tots els martorellencs guanyarem. Per això ens l'hem de fer nostre i cal que les administracions que hi estan implicades també se'l facin seu.

Amb el nou passeig, Martorell guanyarà en qualitat de vida, una de les principals prioritats de l'actual equip de govern, perquè ajudarà a millorar el medi ambient, amb la reducció del nombre de vehicles que travessaran el nucli urbà de la població.

Aquest projecte, que em serveix d'exemple personalitzat de la lluita i de la reivindicació que sovint s'ha de fer per a construir les ciutats que volem, ens permet observar la importància que tenen les noves vies de comunicació en el disseny de la ciutat. Unes vies que podran constituir-se en símbols significatius de la reconversió del nucli històric i, per extensió, de tota la ciutat. Una reconversió que està pensada perquè en surtin beneficiades totes les persones: les famílies, els més petits, la gent gran, la gent jove.

Però la transformació de la ciutat ha d'anar més enllà. Per exemple, en la rehabilitació dels habitatges més antics, els propietaris s'hi han d'implicar i n'han de prendre consciència. La renovació urbana comporta una renovació social. Rejuvenir els barris és donar vida nova a la ciutat, i també estimular el comerç.

Aquest és el model de ciutat que volem i pel qual estem treballant. Una feina que implica tothom: els qui tenim la responsabilitat del govern i els qui, com a ciutadans, han de gaudir d'aquest nou model.

Estació d'FGC de Martorell